

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA. CURSO 2019/2020

CENTRO: CEIP O PIÑEIRIÑO

CURSO: 5ºEP

MATERIAS: Matemáticas – C. Naturais – C. Sociais – Lingua
Castelá – Lingua Galega – E. Plástica – Valores Sociais e Cívicos.

TITORAS: María C. Soliño Pérez – Cristina Paulos Novoa

DATA: 12 de maio de 2020

Instrucións do 27 de abril de 2020, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa para o desenvolvemento do terceiro trimestre do curso académico 2019/20, nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia.

ÍNDICE

- 1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles.**
- 2. Avaliación e cualificación.**
- 3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, reforzo, repaso, e no seu caso ampliación)**
- 4. Información e publicidade.**

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles

MATEMÁTICAS

Criterio de avaliación	Estándar de aprendizaxe
B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións.	MTB1.1.1. Identifica patróns, regularidades e leis matemáticas en situacións de cambio, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.
B1.2 Coñecer algunhas características do método do traballo científico en contextos de situacións problemáticas a resolver.	MTB1.2.1. Realiza estimacións sobre os resultados esperados e contrasta a súa validez valorando as vantaxes e os inconvenientes do seu uso.
B1.3. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.	MTB1.3.1. Distingue entre problemas e exercicios e aplica as estratexias idóneas para cada caso.
	MTB1.3.2. Iníciase na formulación de preguntas e na busca de respostas apropiadas, tanto no estudo dos conceptos coma na resolución de problemas.
B1.4. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas.	MTB1.4.1. Toma decisións nos procesos de resolucións de problemas valorando as consecuencias destas e a súa conveniencia pola súa sinxeleza e utilidade.
B1.5. Reflexionar sobre as decisións tomadas, aprendendo para situacións semellantes futuras.	MTB1.5.1. Iníciase na reflexión sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras semellantes.
B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando razoamentos apropiados, distintos tipos de números (romanos, naturais, fraccións e decimais ata as milésimas).	MTB2.1.1. Identifica os números romanos aplicando o coñecemento á comprensión de datacións.
	MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.

B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá.	MTB2.2.1. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.
	MTB2.2.2. Ordena números enteiros, decimais e fraccións básicas por comparación, representación na recta numérica e transformación duns noutros.
B2.4. Utilizar os números enteiros, decimais e fraccionarios para interpretar e intercambiar información en contextos da vida cotiá.	MTB2.4.2. Utiliza diferentes tipos de números en contextos reais, establecendo equivalencias entre eles, identificándoos e utilizándoos como operadores na interpretación e resolución de problemas.
	MTB2.4.3. Estima e comproba resultados mediante diferentes estratexias.
B2.6. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá.	MTB2.6.2. Descompón de forma aditiva e de forma aditivo-multiplicativa, números menores de un millón, atendendo o valor de posición das súas cifras.
	MTB2.6.8. Elabora e emprega estratexias de cálculo mental.
	MTB2.6.9. Estima e redondea o resultado de un cálculo valorando a resposta.
B2.7. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB2.7.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construindo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso.
	MTB2.7.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.
B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos,	MTB1.1.1. Identifica patróns, regularidades e leis matemáticas en situacións de cambio, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.

xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións.	
B1.2 Coñecer algunhas características do método do traballo científico en contextos de situacións problemáticas a resolver.	MTB1.2.1. Realiza estimacións sobre os resultados esperados e contrasta a súa validez valorando as vantaxes e os inconvenientes do seu uso.
B1.3. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.	MTB1.3.1. Distingue entre problemas e exercicios e aplica as estratexias idóneas para cada caso.
	MTB1.3.2. Iníciase na formulación de preguntas e na busca de respostas apropiadas, tanto no estudo dos conceptos coma na resolución de problemas.
B1.4. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas.	MTB1.4.1. Toma decisións nos procesos de resolucións de problemas valorando as consecuencias destas e a súa conveniencia pola súa sinxeleza e utilidade.
B1.5. Reflexionar sobre as decisións tomadas, aprendendo para situacións semellantes futuras.	MTB1.5.1. Iníciase na reflexión sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras semellantes.
B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando razoamentos apropiados, distintos tipos de números (romanos, naturais, fraccións e decimais ata as milésimas).	MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.
B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá.	MTB2.2.1. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.
	MTB2.2.2. Ordena números enteiros, decimais e fraccións básicas por comparación, representación na recta numérica e transformación duns noutros.
	MTB2.4.1. Opera cos números coñecendo a xerarquía das operacións.

<p>B2.4. Utilizar os números enteiros, decimais e fraccionarios para interpretar e intercambiar información en contextos da vida cotiá.</p>	<p>MTB2.4.2. Utiliza diferentes tipos de números en contextos reais, establecendo equivalencias entre eles, identificándoos e utilizándoos como operadores na interpretación e resolución de problemas.</p>
<p>B2.6. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá.</p>	<p>MTB2.4.3. Estima e comproba resultados mediante diferentes estratexias.</p>
<p>B2.7. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.</p>	<p>MTB2.6.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás.</p>
<p>B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións.</p>	<p>MTB2.6.3. Identifica múltiplos e divisores empregando as táboas de multiplicar.</p>
<p>B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións.</p>	<p>MTB2.6.4. Calcula os primeiros múltiplos dun número dado.</p>
<p>B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións.</p>	<p>MTB2.6.5. Calcula todos os divisores de calquera número menor de 100.</p>
<p>B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións.</p>	<p>MTB2.6.6. Calcula o mcm e o mcd.</p>
<p>B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións.</p>	<p>MTB2.6.8. Elabora e emprega estratexias de cálculo mental.</p>
<p>B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións.</p>	<p>MTB2.7.1 Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso.</p>
<p>B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións.</p>	<p>MTB2.7.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.</p>
<p>B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións.</p>	<p>MTB1.1.1. Identifica patróns, regularidades e leis matemáticas en situacións de cambio, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.</p>

B1.2 Coñecer algunhas características do método do traballo científico en contextos de situacións problemáticas a resolver.	MTB1.2.1. Realiza estimacións sobre os resultados esperados e contrasta a súa validez valorando as vantaxes e os inconvenientes do seu uso.
B1.3. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.	MTB1.3.1. Distingue entre problemas e exercicios e aplica as estratexias idóneas para cada caso.
	MTB1.3.2. Iníciase na formulación de preguntas e na busca de respostas apropiadas, tanto no estudo dos conceptos coma na resolución de problemas.
B1.4. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas.	MTB1.4.1. Toma decisións nos procesos de resolucións de problemas valorando as consecuencias destas e a súa conveniencia pola súa sinxeleza e utilidade.
B1.5. Reflexionar sobre as decisións tomadas, aprendendo para situacións semellantes futuras.	MTB1.5.1. Iníciase na reflexión sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras semellantes.
B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando razoamentos apropiados, distintos tipos de números (romanos, naturais, fraccións e decimais ata as milésimas).	MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.
B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá.	MTB2.2.1. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.
	MTB2.2.2. Ordena números enteiros, decimais e fraccións básicas por comparación, representación na recta numérica e transformación duns noutros.
B2.3. Realizar operacións e cálculos numéricos mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, facendo referencia implícita ás propiedades das operacións, en situación de resolución de problemas.	MTB2.3.2. Redondea números decimais á décima, centésima ou milésima máis próxima.
B2.4. Utilizar os números enteiros, decimais e fraccionarios para interpretar e intercambiar información en contextos da vida cotiá.	MTB2.4.1. Opera cos números coñecendo a xerarquía das operacións.

	<p>MTB2.4.2. Utiliza diferentes tipos de números en contextos reais, establecendo equivalencias entre eles, identificándoos e utilizándoos como operadores na interpretación e resolución de problemas.</p> <p>MTB2.4.3. Estima e comproba resultados mediante diferentes estratexias.</p>
<p>B2.5. Operar cos números tendo en conta a xerarquía nas operacións, aplicando as propiedades destas, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se utilizan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tenteo, estimación, calculadora), usando o máis adecuado.</p>	<p>MTB2.5.2. Realiza operacións con números decimais.</p>
<p>B2.6. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá.</p>	<p>MTB2.6.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás.</p>
	<p>MTB2.6.7. Descompón números decimais atendendo o valor de posición das súas cifras.</p>
	<p>MTB2.6.8. Elabora e emprega estratexias de cálculo mental.</p>
	<p>MTB2.6.9. Estima e redondea o resultado de un cálculo valorando a resposta.</p>
<p>B2.7. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.</p>	<p>MTB2.7.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construindo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso.</p>
	<p>MTB2.7.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.</p>

B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións.	MTB1.1.1. Identifica patróns, regularidades e leis matemáticas en situacións de cambio, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais
B1.2 Coñecer algunhas características do método do traballo científico en contextos de situacións problemáticas a resolver.	MTB1.2.1. Realiza estimacións sobre os resultados esperados e contrasta a súa validez valorando as vantaxes e os inconvenientes do seu uso.
B1.3. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.	MTB1.3.1. Distingue entre problemas e exercicios e aplica as estratexias idóneas para cada caso. MTB1.3.2. Iníciase na formulación de preguntas e na busca de respostas apropiadas, tanto no estudo dos conceptos coma na resolución de problemas.
B1.4. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas.	MTB1.4.1. Toma decisións nos procesos de resolucións de problemas valorando as consecuencias destas e a súa conveniencia pola súa sinxeleza e utilidade.
B1.5. Reflexionar sobre as decisións tomadas, aprendendo para situacións semellantes futuras.	MTB1.5.1. Iníciase na reflexión sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras semellantes.
B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando razoamentos apropiados, distintos tipos de números (romanos, naturais, fraccións e decimais ata as milésimas).	MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.
B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá.	MTB2.2.1. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.
	MTB2.2.2. Ordena números enteiros, decimais e fraccións básicas por comparación, representación na recta numérica e transformación duns noutros.
	MTB2.3.1. Reduce dúas ou máis fraccións a común denominador e calcula fraccións equivalentes.

<p>B2.3. Realizar operacións e cálculos numéricos mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, facendo referencia implícita ás propiedades das operación, en situación de resolución de problemas.</p>	<p>MTB2.3.3. Ordena fraccións aplicando á relación entre fracción e número decimal.</p>
<p>B2.4. Utilizar os números enteiros, decimais e fraccionarios para interpretar e intercambiar información en contextos da vida cotiá.</p>	<p>MTB2.4.1. Opera cos números coñecendo a xerarquía das operacións.</p>
	<p>MTB2.4.2. Utiliza diferentes tipos de números en contextos reais, establecendo equivalencias entre eles, identificándoos e utilizándoos como operadores na interpretación e resolución de problemas.</p>
	<p>MTB2.4.3. Estima e comproba resultados mediante diferentes estratexias</p>
<p>B2.5. Operar cos números tendo en conta a xerarquía nas operacións, aplicando as propiedades destas, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se utilizan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tenteo, estimación, calculadora), usando o máis adecuado.</p>	<p>MTB2.5.1. Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador. Calcula o produto dunha fracción por un número.</p>
<p>B2.6. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá.</p>	<p>MTB2.6.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás.</p>
	<p>MTB2.6.8. Elabora e emprega estratexias de cálculo mental.</p>
<p>B2.7. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.</p>	<p>MTB2.7.1 Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construindo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso.</p>

	MTB2.7.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.
B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións.	MTB1.1.1. Identifica patróns, regularidades e leis matemáticas en situacións de cambio, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.
B1.2 Coñecer algunhas características do método do traballo científico en contextos de situacións problemáticas a resolver.	MTB1.2.1. Realiza estimacións sobre os resultados esperados e contrasta a súa validez valorando as vantaxes e os inconvenientes do seu uso.
B1.3. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.	MTB1.3.1. Distingue entre problemas e exercicios e aplica as estratexias idóneas para cada caso.
	MTB1.3.2. Iníciase na formulación de preguntas e na busca de respostas apropiadas, tanto no estudo dos conceptos coma na resolución de problemas.
B1.4. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas.	MTB1.4.1. Toma decisións nos procesos de resolucións de problemas valorando as consecuencias destas e a súa conveniencia pola súa sinxeleza e utilidade.
B1.5. Reflexionar sobre as decisións tomadas, aprendendo para situacións semellantes futuras.	MTB1.5.1. Iníciase na reflexión sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras semellantes.
B3.1. Escoller os instrumentos de medida máis pertinentes en cada caso, estimando a medida de magnitudes de lonxitude, capacidade, masa e tempo facendo previsións razoables.	MTB3.1.1. Estima lonxitudes, capacidades, masas e superficies; elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada.
	MTB3.1.2. Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais e non convencionais, elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.
B3.2. Operar con diferentes medidas.	MTB3.2.1. Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade, masa e superficie en forma simple dando o resultado na unidade determinada de antemán.

	MTB3.2.2. Expresa en forma simple a medición da lonxitude, capacidade ou masa dada en forma complexa e viceversa.
	MTB3.2.3. Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude.
B3.5. Identificar e resolver problemas da vida cotiá adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB3.5.1. Resolve problemas de medida, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios...), creando conxecturas, construindo, argumentando... e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización.
B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións.	MTB1.1.1. Identifica patróns, regularidades e leis matemáticas en situacións de cambio, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.
B1.2 Coñecer algunhas características do método do traballo científico en contextos de situacións problemáticas a resolver.	MTB1.2.1. Realiza estimacións sobre os resultados esperados e contrasta a súa validez valorando as vantaxes e os inconvenientes do seu uso.
B1.3. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.	MTB1.3.1. Distingue entre problemas e exercicios e aplica as estratexias idóneas para cada caso.
	MTB1.3.2. Iníciase na formulación de preguntas e na busca de respostas apropiadas, tanto no estudo dos conceptos coma na resolución de problemas.
B1.4. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas.	MTB1.4.1. Toma decisións nos procesos de resolucións de problemas valorando as consecuencias destas e a súa conveniencia pola súa sinxeleza e utilidade.
B1.5. Reflexionar sobre as decisións tomadas, aprendendo para situaciónssemellantes futuras.	MTB1.5.1. Iníciase na reflexión sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras semellantes.
B3.1. Escoller os instrumentos de medida máis pertinentes en cada caso, estimando a medida de magnitudes de lonxitude, capacidade, masa e tempo facendo previsións razoables.	MTB3.1.1. Estima lonxitudes, capacidades, masas e superficies; elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada.

	MTB3.1.2. Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais e non convencionais, elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.
B3.2. Operar con diferentes medidas.	MTB3.2.1. Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade, masa e superficie en forma simple dando o resultado na unidade determinada de antemán.
	MTB3.2.2. Expresa en forma simple a medición da lonxitude, capacidade ou masa dada en forma complexa e viceversa.
	MTB3.2.3. Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude.
B3.5. Identificar e resolver problemas da vida cotiá adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB3.5.1. Resolve problemas de medida, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios...), creando conxecturas, construindo, argumentando... e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización.
B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións.	MTB1.1.1. Identifica patróns, regularidades e leis matemáticas en situacións de cambio, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.
B1.2 Coñecer algunhas características do método do traballo científico en contextos de situacións problemáticas a resolver.	MTB1.2.1. Realiza estimacións sobre os resultados esperados e contrasta a súa validez valorando as vantaxes e os inconvenientes do seu uso.
B1.3. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.	MTB1.3.1. Distingue entre problemas e exercicios e aplica as estratexias idóneas para cada caso.
	MTB1.3.2. Iniciase na formulación de preguntas e na busca de respostas apropiadas, tanto no estudo dos conceptos coma na resolución de problemas.
B1.4. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas.	MTB1.4.1. Toma decisións nos procesos de resolucións de problemas valorando as consecuencias destas e a súa conveniencia pola súa sinxeleza e utilidade.

B1.5. Reflexionar sobre as decisións tomadas, aprendendo para situacións semellantes futuras.	MTB1.5.1. Iníciase na reflexión sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras semellantes.
B4.1. Utilizar as nocións xeométricas de paralelismo, perpendicularidade, simetría, xeometría, perímetro e superficie para describir e comprender situacións da vida cotiá.	MTB4.1.2. Traza unha figura plana simétrica doutra respecto dun eixe.
B4.3. Utilizar as propiedades das figuras planas para resolver problemas.	MTB4.3.1. Identifica e diferencia os elementos básicos da circunferencia e círculo: centro, raio, diámetro, corda, arco, tanxente e sector circular.
	MTB4.3.2. Utiliza a composición e descomposición para formar figuras planas e corpos xeométricos a partir doutras.
B4.4. Identificar, resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB4.4.1. Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construindo, argumentando, e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización.
	MTB4.4.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e propoñendo outras formas de resolvelo.

**1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles
CIENCIAS DA NATUREZA**

Criterio de avaliación	Estándar de aprendizaxe
B3.1. Coñecer a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, tipos, órganos, aparellos e sistemas. Identificar as principais características e funcións.	CNB3.1.1. Identifica e describe a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, órganos, aparellos e sistemas, nomeando as principais características e funcións de cada un deles.
B3.2. Coñecer diferentes niveis de clasificación dos seres vivos, atendendo ás súas características e tipos.	CNB3.2.1. Clasifica aos seres vivos e nomea as principais características atendendo ao seu reino: Reino animal. Reino das plantas. Reino dos fungos e outros reinos empregando criterios científicos e medios tecnolóxicos.
	CNB3.2.2. Utiliza guías na identificación científica de animais vertebrados, invertebrados e plantas.
B3.1. Coñecer a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, tipos, órganos, aparellos e sistemas. Identificar as principais características e funcións.	CNB3.1.1. Identifica e describe a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, órganos, aparellos e sistemas, nomeando as principais características e funcións de cada un deles.
B3.2. Coñecer diferentes niveis de clasificación dos seres vivos, atendendo ás súas características e tipos.	CNB3.2.1. Clasifica aos seres vivos e nomea as principais características atendendo ao seu reino: Reino animal. Reino das plantas. Reino dos fungos e outros reinos empregando criterios científicos e medios tecnolóxicos.
	CNB3.2.2. Utiliza guías na identificación científica de animais vertebrados, invertebrados e plantas.
B3.1. Coñecer a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, tipos, órganos, aparellos e sistemas. Identificar as principais características e funcións.	CNB3.1.1. Identifica e describe a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, órganos, aparellos e sistemas, nomeando as principais características e funcións de cada un deles.
B3.2. Coñecer diferentes niveis de clasificación dos seres vivos, atendendo ás súas características e tipos.	CNB3.2.1. Clasifica aos seres vivos e nomea as principais características atendendo ao seu reino: Reino animal. Reino das plantas. Reino dos fungos e outros reinos empregando criterios científicos e medios tecnolóxicos.

	CNB3.2.2. Utiliza guías na identificación científica de animais vertebrados, invertebrados e plantas.
B3.1. Coñecer a estruturados seres vivos: células, tecidos, tipos, órganos, aparellos e sistemas. Identificar as principais características e funcións.	CNB3.1.1. Identifica e describe a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, órganos, aparellos e sistemas, nomeando as principais características e funcións de cada un deles.
B3.2. Coñecer diferentes niveis de clasificación dos seres vivos, atendendo ás súas características e tipos.	CNB3.2.1. Clasifica aos seres vivos e nomea as principais características atendendo aoseu reino: Reino animal. Reino das plantas. Reino dos fungos e outros reinos empregando criterios científicos e medios tecnolóxicos.
	CNB3.2.2. Utiliza guías na identificación científica de animais vertebrados, invertebrados e plantas.
B3.3. Investigar as características de ecosistemas do seu contorno mediante a recollida de datos, facendo hipóteses, empregando diversas fontes de información e presentando os resultados en diferentes soportes, mostrando interese pola rigorosidade e hábitos de respecto e coidado cara aos seres vivos.	CNB3.3.1. Coñece e explica, con rigorosidade, as principais características e compoñentes dun ecosistema.
	CNB3.3.2. Investiga con criterio científico, ecosistemas próximos e presenta resultados en diferentes soportes.
	CNB3.3.3. Identifica algunhas actuacións humanas que modifican o medio natural e as causas de extinción de especies e explica algunhas actuacións para o seu coidado.
	CNB3.3.4. Usa a lupa e outros medios tecnolóxicos para a observación científica.
	CNB3.3.5. Observa e rexistra algún proceso asociado á vida dos seres vivos, utiliza os instrumentos e os medios audiovisuais e tecnolóxicos apropiados e comunica de xeito oral e escrito os resultados.
B2.1. Identificar e localizar os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano, establecendo algunhas relacións fundamentais entre eles.	CNB2.1.1. Identifica e localiza os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano.
	CNB2.1.2. Identifica as principais características dos aparellos respiratorio, dixestivo, locomotor, circulatorio e excretor e explica as principais funcións.
	CNB2.3.1. Investiga sobre enfermidades relacionadas cunha alimentación inadecuada e presenta conclusións en diversos soportes.

<p>B2.3. Relacionar determinadas prácticas de vida co adecuado funcionamento do corpo, adoptando estilos de vida saudables, coñecendo as repercusións para a saúde do seu modo de vida.</p>	<p>CNB2.3.2. Coñece os principios das dietas equilibradas, e elabora menús variados identificando ás prácticas saudables.</p>
	<p>CNB2.3.3. Recoñece os efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas.</p>
<p>B2.3. Relacionar determinadas prácticas de vida co adecuado funcionamento do corpo, adoptando estilos de vida saudables, coñecendo as repercusións para a saúde do seu modo de vida.</p>	<p>CNB2.3.1. Investiga sobre enfermidades relacionadas cunha alimentación inadecuada e presenta conclusións en diversos soportes.</p>
	<p>CNB2.3.2. Coñece os principios das dietas equilibradas, e elabora menús variados identificando ás prácticas saudables.</p>
	<p>CNB2.3.3. Recoñece os efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas.</p>
<p>B2.1. Identificar e localizar os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano, establecendo algunhas relacións fundamentais entre eles.</p>	<p>CNB2.1.1. Identifica e localiza os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano.</p>
	<p>CNB2.1.2. Identifica as principais características dos aparellos respiratorio, dixestivo, locomotor, circulatorio e excretor e explica as principais funcións.</p>

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles
CIENCIAS SOCIAIS

Criterio de avaliación	Estándar de aprendizaxe
<p>B2.1 Explicar como é e de que forma se orixinou o Universo e os seus principais compoñentes.</p> <p>B2.2 Describir as características principais do Sistema Solar identificando diferentes tipos de astros e as súas características.</p> <p>B2.3. Localizar o planeta Terra e a Lúa no sistema solar, explicando as súas características, movementos, consecuencias.</p>	<p>CSB2.1.1. Describe como é e de que forma se orixinou o Universo e explica os seus principais compoñentes identificando galaxia, estrela, planeta, satélite, asteroide e cometa.</p> <p>CSB2.2.1. Describe as características, compoñentes do Sistema Solar, localizando o Sol no centro do mesmo e os planetas segundo a súa proximidade.</p> <p>CSB2.3.1 Define e representa o movemento de translación terrestre, o eixe do xiro e os polos xeográficos, asocia as estacións do ano ao seu efecto combinado e calcula os fusos horarios.</p> <p>CSB2.3.2 Explica o día e a noite como consecuencia da rotación terrestre e como unidades para medir o tempo.</p> <p>CSB2.3.3 Define a translación da Lúa identificando e nomeando as fases lunares.</p>
<p>B2.4 Describir correctamente planos e mapas, incluíndo os planisferios, interpretando a súa escala e signos convencionais.</p>	<p>CSB2.4.1. Identifica e clasifica os diferentes tipos de mapas, define que é a escala nun mapa e emprega e interpreta os signos convencionais máis usuais que poden aparecer nel.</p>
<p>B2.5 Identificar os elementos que inflúen no clima, explicando como actúan nel e adquirindo unha idea básica do clima e dos factores que o determinan.</p> <p>B2.6 Recoñecer as zonas climáticas mundiais.</p> <p>B2.9 Explicar a importancia da intervención humana no medio e favorecer o desenvolvemento sostible.</p>	<p>SB2.5.1 Define clima, nomea os seus elementos e identifica os factores que o determinan.</p> <p>CSB2.6.1 Explica que é unha zona climática, nomeando as tres zonas climáticas do planeta e describindo as súas características principais.</p>

<p>B2.7 Explicar que é unha paisaxe, identificar os principais elementos que a compoñen e as características das principais paisaxes de España.</p> <p>B2.8 Describir as características do relevo de España e a súa rede hidrográfica, localizándoos nun mapa.</p> <p>B2.9. Explicar a importancia da intervención humana no medio e favorecer o desenvolvemento sostible.</p>	<p>CSB2.6.2 Describe e sinala nun mapa os tipos de climas de España, e as zonas ás que afecta cada un, interpretando e analizando climogramas de distintos territorios de España e relacionándoos co clima ao que pertence.</p> <p>CSB2.7.1 Define paisaxe, identifica os seus elementos e explica as características das principais paisaxes de España valorando a súa diversidade.</p> <p>CSB2.8.1 Localiza nun mapa as principais unidades de relevo en España e as súas vertentes hidrográficas.</p> <p>CSB2.8.2 Sitúa nun mapa os mares, océanos e os grandes ríos de España.</p> <p>CSB2.9.1 Explica a importancia do coidado do medio, así como as consecuencias da acción humana neste.</p>
<p>B4.5.Desenvolver a curiosidade por coñecer as formas da vida humana no pasado, valorando a importancia que teñen os restos para o coñecemento e estudo da historia e como patrimonio cultural que hai que coidar e legar.</p>	<p>CSB4.5.1. Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora.</p> <p>CSB4.6.1. Aprecia a herdanza cultural a escala local e nacional como a riqueza compartida que hai que coñecer, preservar e coidar.</p>

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles

LINGUA CASTELÁ

Criterio de avaliación	Estándar de aprendizaxe
<p>B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, escoita atenta e incorporación ás intervencións dos e das demais.</p>	<p>LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos ao grao de formalidade dos contextos nos que produce o seu discurso: debates, exposicións planificadas, conversas.</p> <p>LCB1.1.2. Expresa ideas, pensamentos, opinións, sentimentos e emocións con claridade.</p> <p>LCB1.1.3. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita activa, espera de quendas, participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora e normas básicas de cortesía.</p>
<p>B1.5. Recoñecer o tema e as ideas principais dos textos orais, e identificar ideas ou valores non explícitos accesibles á súa idade.</p>	<p>LCB1.5.1. Comprende a de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais.</p> <p>LCB1.5.2. Recoñece a tipoloxía de textos orais atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).</p> <p>LCB1.5.3. Responde preguntas correspondentes á comprensión interpretativa.</p> <p>LCB1.5.4. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situación de aprendizaxe individual ou</p>

	colectivo.
<p>B2.1. Ler, en voz alta e en silencio, diferentes textos, con fluidez e entoación adecuada.</p>	<p>LCB2.1.1. Le en voz alta diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.</p> <p>LCB2.1.2. Lee en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade.</p> <p>LCB2.1.3. Comprende información global e específica en textos de diferente tipoloxía do ámbito escolar e social.</p> <p>LCB2.1.4. Resume textos lidos de diferente tipoloxía eadequados a súa idade, reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais.</p> <p>LCB2.3.2. Le voluntariamente en función dos seus gustos e finalidade persoal.</p>
<p>B3.1. Producir textos segundo un modelo con diferentes intencións comunicativas, con coherencia, aplicando as regras ortográficas e coidando a caligrafía, a orde e a presentación.</p>	<p>LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá e do ámbito social e escolar, atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos): diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, contos, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas...</p> <p>LCB3.1.2. Escribe textos organizando as ideas con cohesión básica e respectando as normas gramaticais e ortográficas.</p>

	<p>LCB3.1.3. Escribe, de forma creativa, diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero.</p> <p>LCB3.1.6. Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza.</p>
B3.4. Utilizar de xeito autónomo o dicionario.	<p>LCB3.4.1. Utiliza habitualmente o dicionario, en diferentes soportes, no proceso de escritura.</p> <p>LCB4.3.1. Coñece a estrutura do dicionario e úsao, en diferentes soportes para buscar o significado de calquera palabra (derivados, sinónimos etc.).</p>
B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así coma as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.	<p>LCB4.1.1. Coñece e recoñece as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras.</p> <p>LCB4.1.3. Diferencia familias de palabras.</p> <p>LCB4.4.5. Aplica as normas do uso da til nos textos de elaboración propia.</p>
B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información e consideralos como un medio de aprendizaxe e enriquecemento persoal.	<p>LCB5.1.1. Valora e recoñece as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.</p>
B2.1. Ler, en voz alta e en silencio, diferentes textos, con fluidez e entoación adecuada.	<p>LCB2.1.1. Le en voz alta diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.</p>
B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.	<p>LCB4.2.1. Coñece, recoñece e usa sinónimos, antónimos, polisémicos, homófonos, frases feitas na súa expresión oral e</p>

	escrita.
B4.6. Valorar a variedade lingüística de España e do español como fonte de enriquecemento cultural. Mostrar respecto tanto cara ás linguas e dialectos que se falan en España, como cara ao español de América.	LCB4.6.1. Valora a variedade lingüística de España.
B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	LCB4.4.3. Aplica as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto.
B2.3. Ler por propia iniciativa e con diferentes finalidades textos de tipoloxía diversa.	LCB2.2.1. Utiliza o título e as ilustracións para activar coñecementos previos sobre o tema, axudándose deles para acceder máis doadamente ao contido dun texto. LCB2.2.3. Identifica as palabras clave dun texto. LCB2.2.4. Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións e esquemas que o acompañan.
B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua. B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así coma as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.	LCB1.4.1. Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade para expresarse con progresiva precisión nos diferentes contextos de comunicación. LCB1.4.2. Diferencia polo contexto o significado de correspondencias fonema- grafía idénticas.
B5.2. Integrar a lectura expresiva, a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e recoñecer e interpretar algúns recursos básicos da linguaxe literaria e diferenciar as principais convencións formais dos xéneros.	LCB4.4.1. Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír un discurso sinxelo nos diferentes tipos de producións. LCB4.4.2. Utiliza correctamente as normas de concordancia de

	xénero e número na expresión oral e escrita.
B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así coma as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.	LCB4.4.4. Utiliza os signos de puntuación nas súas producións escritas.
B1.7. Producir textos orais breves e sinxelos adecuados ao nivel dos xéneros máis habituais imitando modelos: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	LCB1.7.1. Elabora comprensiblemente textos orais do ámbito escolar e social e de diferente tipoloxía, seguindo unha secuencia lineal, adecuados ao nivel e imitando modelos. LCB1.7.2. Organiza e planifica o discurso axeitándose aos diferentes modos discursivos(narrar, expoñer, describir, informarse, dialogar)
B5.4. Producir a partir de modelos dados textos literarios en prosa ou en verso, con sentido estético e creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións, e fragmentos teatrais.	LCB5.4.1. Crea sinxelos textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados.
B2.2. Utilizar as estratexias de control do proceso lector (anticipación do significado, formulación de hipóteses, uso do dicionario, relectura). B2.3. Ler por propia iniciativa e con diferentes finalidades textos de tipoloxía diversa.	LCB2.2.5. Relaciona a información contida nos gráficos e ilustracións e a relaciona coa información que aparece no texto. LCB2.2.6. Interpreta mapas conceptuais sinxelos. LCB2.3.1. Programa de xeito autónomo un tempo semanal para ler diferentes textos.
B5.5. Participar con interese en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade ou de produción propia.	LCB5.5.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade ou de produción propia.

	LCB5.5.2. Memoriza e reproduce textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións.
B3.3. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura, utilizando esquemas e mapas conceptuais, aplicando estratexias de tratamento da información, redactando os seus textos con claridade, precisión e corrección e avaliando, coa axuda de guías, as producións propias e alleas.	<p>LCB3.3.1. Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel nos seus textos escritos.</p> <p>LCB3.3.2. Reproduce textos ditados, logo de identificar o sentido global e a información específica neles.</p>
B1.3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións con vocabulario axeitado e estrutura coherente.	<p>LCB1.3.2. Participa activamente e con coherencia na secuencia das súas ideas en diversas situacións de comunicación:</p> <ul style="list-style-type: none"> -diálogos -exposicións orais seguindo modelos e guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e comunicación.
B1.7. Producir textos orais breves e sinxelos adecuados ao nivel dos xéneros máis habituais imitando modelos: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	LCB1.7.2. Organiza e planifica o discurso axeitándose aos diferentes modos discursivos(narrar, expoñer, describir, informarse, dialogar)
B1.8. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar, recoller datos, preguntar e repreguntar, participar nas enquisas e entrevistas e expresar oralmente con claridade o propio xuízo persoal, de acordo á súa idade.	LCB1.8.2. Participa en enquisas e entrevistas, asegurándose mediante preguntas adecuadas, da comprensión propia e por parte da persoa interlocutora.
B1.9. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de outras persoas.	<p>LCB1.9.1. Resume entrevistas, noticias e debates infantís...procedentes da radio, televisión e da internet.</p> <p>LCB1.9.2. Transforma en noticias feitos cotiás próximos á súa</p>

	<p>realidade, imitando modelos.</p> <p>LCB1.9.3. Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas de interese, seguindo modelos.</p>
B2.6. Identificar a estrutura organizativa de diferentes textos lidos, centrándose na interpretación.	<p>LB2.6.1. Identifica a intención comunicativa de textos xornalísticos e publicitarios. Diferenza entre información e publicidade.</p> <p>LCB2.6.2. Interpreta a linguaxe figurada, en textos publicitarios.</p>
B3.3. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura, utilizando esquemas e mapas conceptuais, aplicando estratexias de tratamento da información, redactando os seus textos con claridade, precisión e corrección e avaliando, coa axuda de guías, as producións propias e alleas.	<p>LCB3.3.4. Redacta o texto e revísao para melloralo, utilizando borradores que amosan: a xeración e selección de ideas, a revisión ortográfica e da secuencia coherente do escrito.</p>
B3.8. Escribir os textos establecidos no plan de escritura.	<p>LCB3.8.1. Produce os textos establecidos no plan de escritura axeitados á súa idade e nivel.</p>
B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.	<p>LCB4.2.4. Utiliza diversos conectores básicos entre oracións nos textos orais e escritos.</p>
B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos.	<p>LCB4.3.3. Utiliza as normas ortográficas axeitadas ao nivel e aplícaas nas súas producións escritas.</p>
B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	<p>LCB4.4.1. Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír un discurso sinxelo nos diferentes tipos de producións.</p>
B2.7. Utilizar as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	<p>LCB2.7.1. Utiliza as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.</p>
B3.5. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas do área.	<p>LCB3.5.2. Elabora con creatividade textos do seu interese: contos, anuncios, rimas, cancións, cómics, carteis...facendo ilustracións e buscando imaxes dixitais para facilita a súa comprensión ou mellorar a súa presentación.</p>

B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuízos.	LCB3.6.1. Expresa, por escrito, utilizando de xeito habitual, unha linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas.
B3.2. Valorar a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	LCB3.2.1. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.
B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.	LCB4.2.2. Recoñece palabras compostas, prefixos e sufixos e crea palabras derivadas. LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.
B5.2. Integrar a lectura expresiva, a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e recoñecer e interpretar algúns recursos básicos da linguaxe literaria e diferenciar as principais convencións formais dos xéneros.	LCB5.2.1. Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. LCB5.2.2. Interpreta a linguaxe figurada, en textos literarios.
B5.5. Participar con interese en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade ou de produción propia.	LCB5.5.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade ou de produción propia.
B5.6. Participar con interese en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade.	LCB5.6.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles

LINGUA GALEGA

Criterio de avaliación	Estándar de aprendizaxe
<p>B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e iniciar a realización de inferencias para determinar intencións e dotes sentidos bastante evidentes.</p>	<p>LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.</p> <p>LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo).</p> <p>LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto.</p> <p>LGB2.1.4. Interpreta, personificacións, hipérboles, ironías e dotes sentidos en textos.</p> <p>LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas).</p> <p>LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferencia, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente.</p> <p>LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.</p> <p>LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.</p>
<p>B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo, e esquematizar e resumir o seu contido.</p>	<p>LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.</p>

	<p>LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias.</p> <p>LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo.</p>
B2.4. Utilizar certas estratexias para mellorar a lectura.	<p>LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.</p> <p>LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso.</p>
B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura.	LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.
B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación.	<p>LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras.</p> <p>LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión.</p> <p>LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados.</p> <p>LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información...</p> <p>LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos.</p>
B2.10. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	LGB2.10.1. Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.
B2.11. Amosar certa autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.	<p>LGB2.11.1. Selecciona persoalmente as lecturas que desexa realizar e é quen de xustificalas en función dos seus gustos e necesidades.</p> <p>LGB2.11.2. Expresa, de maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.</p>
B2.12. Analizar textos sinxelos escritos en diferentes variedades	LGB2.12.1. Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas,

<p>da lingua galega.</p>	<p>bastante evidentes, das variedades da lingua galega.</p> <p>LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora.</p>
<p>B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.</p>	<p>LGB2.5.3. Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto.</p> <p>LGB4.7.1. Usa axeitadamente o dicionario en papel ou dixital para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción precisa segundo cada contexto e como consulta ortográfica.</p>
<p>B5.1 escoitar, memorizar, reproducir e valorar textos procedentes da literatura popular galega e da literatura galega en xeral.</p>	<p>LGB5.1.1. escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (refróns, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, ditos, cantigas) e da literatura galega en xeral.</p> <p>LGB5.1.2. Valora os textos da literatura oral galega como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.</p>
<p>B1.9. Reforzar a eficacia comunicativa das súas mensaxes orais, coa utilización de elementos propios da linguaxe non verbal.</p>	<p>LGB1.9.1. Utiliza a expresividade corporal: miradas e postura corporal para reforzar o sentido das súas producións orais.</p>
<p>B4.8. Coñecer, de xeito xeral, as características relevantes da lingua galega e identificar e valorar esta lingua dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.</p>	<p>LGB4.8.1. Coñece, de xeito xeral, as características máis relevantes (históricas, socioculturais...) da lingua galega.</p> <p>LGB4.8.2. Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.</p>
<p>B4.9. Establecer relacións elementais entre as diversas linguas que utiliza ou está a aprender o alumnado.</p>	<p>LGB4.9.1. Recoñece, de forma xeral, e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender.</p> <p>LGB4.9.2. Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas, ortográficas e léxicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe.</p>

B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	LGB4.1.3. Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas.
B1.1. Comprender textos orais sinxelos procedentes da radio, da televisión ou da internet, identificando os aspectos xerais máis relevantes así como as intencións, valores e opinións explícitos.	LGB1.1.1. Comprende as ideas principais dun texto oral sinxelo, procedentes da radio, da televisión ou de internet, identifica o tema e elabora un resumo. LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral sinxelo, distinguindo, de maneira xeral, información de opinión.
B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	LGB1.2.1. Accede a documentos audiovisuais e dixitais, para obter, seleccionar e clasificar, con certa autonomía, a información relevante e necesaria para realizar traballos ou completar información, valorando os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. LGB1.2.2. Elabora textos orais sinxelos imitando modelos de calquera medio de comunicación.
B1.3. Interpretar correctamente a retranca, a ironía e os dobres sentidos, en situacións de comunicación nas que estes resulten bastante evidentes.	LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos
B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.	LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae, de xeito global, as ideas máis destacadas. LGB1.4.5. Identifica o grao de formalidade da situación de comunicación e axusta a este a súa produción.
B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais.	LGB1.5.1. Atende as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper. LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais.
B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais. LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos

	<p>intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.</p> <p>LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptada ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión.</p> <p>LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.</p> <p>LGB1.6.5. Participa na conversa formulando e contestando preguntas.</p>
<p>B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.</p>	<p>LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.</p> <p>LGB1.7.2. Elaboro un discurso oral cohesivo, utilizando nexos básicos adecuados.</p> <p>LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto.</p> <p>LGB1.7.4. Amosa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.</p>
<p>B1.11. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.</p>	<p>LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.</p>
<p>B1.12. Usar, de maneira xeral, unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.</p>	<p>LGB1.12.1. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe non sexista.</p> <p>LGB1.12.2. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.</p>
<p>B1.13. Recoñecer, de maneira global, e valorar as diferenzas dialectais orais da lingua galega.</p>	<p>LGB1.13.1. Recoñece textos orais sinxelos pertencentes a diferentes variedades dialectais moi evidentes da lingua galega.</p> <p>LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como</p>

	<p>un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora.</p>
<p>B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral.</p>	<p>LGB1.14.1. Identifica a lingua galega oral con calquera contexto profesional: sanidade, educación, medios de comunicación...</p> <p>LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.</p>
<p>B3.1. Usar, de maneira xeral, as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.</p>	<p>LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas ou guións.</p> <p>LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia e cohesión, de maneira xeral, os enunciados.</p> <p>LGB3.1.3. Utiliza os signos de puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación).</p> <p>LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa, habitualmente, unha linguaxe non sexista.</p> <p>LGB3.1.5. Escribe e presenta textos propios elaborando borradores.</p> <p>LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos.</p>
	<p>LGB3.2.3. Crea diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) seguindo un guión establecido e adaptando a linguaxe ás características de cada xénero.</p> <p>LGB3.2.4. Escribe textos coherentes e empregando algúns elementos básicos de cohesión, usando o rexistro adecuado.</p>

	LGB3.2.5. Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.
B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación.	LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, separación entre parágrafos, interliñado... en calquera soporte. LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación.
B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.	LGB4.7.3. Recoñece e usa sinónimos, antónimos, homónimos, palabras polisémicas de uso frecuente, frases feitas, siglas e abreviaturas.
B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	LGB4.1.4. Identifica e clasifica os diferentes tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo, imperativo.
B4.2. Coñecer e aplicar, de forma xeral, as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	LGB4.2.1. Aplica xeralmente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.
B5.4. Recrear e compoñer poemas e relatos sinxelos a partir de modelos dados.	LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo e lembranzas.
B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.	LGB1.4.3. Iníciase na elaboración de pequenas exposicións orais na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso.
B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información.	LGB3.3.1. Elabora textos escritos propios do ámbito académico (cuestionarios, resumos, descrições, explicacións...) para obter, organizar e comunicar información.
B5.3. Identificar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas recorrentes.	LGB5.3.1. Identifica as características principais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro.

	<p>LGB5.3.2. Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas.</p> <p>LGB5.3.4. Identifica os temas recorrentes na literatura.</p>
B5.4. Recrear e compoñer poemas e relatos sinxelos a partir de modelos dados.	LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo e lembranzas.
B5.3. Identificar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas recorrentes.	LGB5.3.1. Identifica as características principais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro.
B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo e preposición.
B3.2. Crear textos sinxelos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación.	LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas, notas e invitacións.
B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.	LGB4.7.2. Recoñece e crea palabras derivadas (prefixación e sufixación) e compostas, identificando e formando familias de palabras.
B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo e preposición.
B4.3. Utilizar correctamente as regras de puntuación, así como unha sintaxe adecuada nas producións orais e escritas.	LGB4.3.1. Emprega con corrección os signos de puntuación, facendo unha valoración dos resultados.
B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.	LGB1.4.1. Participa axeitadamente nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.

B1.8. Elaborar textos orais sinxelos propios dos medios de comunicación.	LGB1.8.1. Elabora textos sinxelos propios dos medios de comunicación.
B3.2. Crear textos sinxelos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación.	LGB3.2.2. Redacta textos xornalísticos (noticias, crónicas, reportaxes, entrevistas) e (anuncios e carteis), imitando modelos publicitarios moi sinxelos.
B5.5. Participar activamente en dramatizacións de textos literarios.	LGB5.5.1. Participa activamente en dramatizacións de textos literarios.
B4.2. Coñecer e aplicar, de forma xeral, as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	LGB4.2.2. Coñece e utiliza as normas ortográficas, aplicándoas nas súas producións escritas con especial atención nas regras do h, b/v, c/cc, s/x, ll/i/x.

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles

E. PLÁSTICA

Criterio de avaliación	Estándar de aprendizaxe
B1.1. Distinguir as diferenzas fundamentais entre as imaxes fixas e en movemento, clasificándoas seguindo patróns aprendidos.	EPB1.1.1. Recoñece as imaxes fixas e en movemento e clasifícaas.
	EPB1.1.2. Debuxa aspectos da vida cotiá.
B1.2. Identificar e describir os materiais, utensilios e soportes, texturas, formas e cores; comprobando as posibilidades que achegan para a creación artística.	EPB1.2.1. Identifica os recursos e os materiais utilizados para elaborar unha obra.
	EPB1.2.2. Analiza as posibilidades de materiais, texturas, formas e cores aplicadas sobre diferentes soportes.
B2.1. Experimentar coas imaxes como unha ferramenta para deseñar documentos de información e comunicación (carteis, guías, folletos etc.)	EPB2.1.1. Realiza composicións que transmitan emocións e sensacións básicas, utilizando distintos elementos e recursos para os axustar ás necesidades.
	EPB2.1.2. Busca un cartel e confecciona o seu propio anuncio.
B2.3. Imaxinar, debuxar e elaborar obras tridimensionais con diferentes materiais.	EPB2.3.1. Representa con claroscuro a sensación espacial de composicións volumétricas.
	EPB2.3.2. Experimenta coa superposición de planos para crear volume.
	EPB2.3.3. Utiliza a liña horizontal como elemento expresivo para proporcionar sensación de profundidade.
	EPB2.3.4. Combina e analiza as cores para as utilizar correctamente na composición.
	EPB2.3.5. Aproveita a diferenza das texturas achegadas polos lapis de cores e as ceras.
	EPB2.3.6. Constrúe obxectos tridimensionais.
B2.2. Realizar planos, mapas e carteis, individualmente e en grupo; manexando as ferramentas básicas do debuxo xeométrico.	EPB2.2.1. Confecciona planos, e mapas simples coa axuda das ferramentas básicas, individualmente e en grupo.
	EPB2.2.2. Utiliza e manexa os elementos que estruturan o espazo gráfico (cuadrícula).
	EPB2.2.3. Participa nas actividades propostas e amosa interese por elas, colaborando sempre que se trate dun traballo en grupo

B1.3. Aproximarse á lectura, análise e interpretación da arte e as imaxes fixas e en movementos nos seus contextos culturais e históricos, comprendendo, de maneira crítica, o significado e función social, sendo capaz de elaborar imaxes novas a partir dos coñecementos adquiridos.	EPB1.3.1 . Coñece a evolución da fotografía desde o branco/negro á cor, do formato papel ao dixital, e valora as posibilidades que proporciona a tecnoloxía.
	EPB 1.3.2. Realiza fotografías utilizando medios tecnolóxicos, analizando, a posteriori, se o encadre é o máis axeitado para o propósito inicial.
	EPB 1.3.3. Recoñece os diferentes temas da fotografía.
B2.4. Representa, de forma persoal, ideas, accións e situacións valéndose dos elementos que configuran a linguaxe visual.	EPB2.4.1. Debuxa formas, figuras e elementos do contexto con dimensións, proporcións, cores e tamaños axeitados.
	EPB2.4.2. Organiza os espazos das súas producións bidimensionais, utilizando conceptos básicos de composición, equilibrio e proporción.
	EPB2.4.3. Analiza e compara as texturas naturais e artificiais, así como as texturas visuais e táctiles, sendo capaz de realizar traballos artísticos utilizando estes coñecementos.
	EPB2.4.4. Distingue o tema ou xénero de obras plásticas.
	EPB2.4.5. Realiza imaxes humanas, animais e casas, partindo dun bosquejo.
B2.5. Participar con interese, coidando e respectando o material, os utensilios e os espazos, desenvolvendo a iniciativa e a creatividade, respectando as normas e as regras previamente establecidas.	EPB2.5.1. Valora os elementos e os recursos empregados para conseguir o efecto que máis se axuste ao resultado final.
	EPB2.5.2. Coida e respecta os materiais, os utensilios e os espazos utilizados.
	EPB2.5.3. Participa e amosa interese polas actividades propostas, colaborando na recollida e na organización do material.
B2.6. Amosar interese polo traballo, apreciando e valorando a correcta realización de actividades e a presentación.	EPB2.6.1. Completa e realiza os debuxos utilizando os coñecementos aprendidos.
	EPB2.6.2. Presenta as tarefas con orde e limpeza respectando as normas e indicacións establecidas.
	EPB2.6.3. Amosa interese polo traballo e a aplicación, apreciando a correcta realización dos exercicios e actividades.

B3.1. Coñecer e utilizar as ferramentas básicas do debuxo xeométrico.	EPB3.1.1 Coñece e usa as principais ferramentas básicas do debuxo xeométrico (regra, escuadro, cartabón, semicírculo etc.)
	EPB3.1.2. Utiliza o trazado de rectas paralelas.
	EPB3.1.3. Traza ángulos rectos, de 30 e de 60 graos utilizando as ferramentas básicas.
	EPB3.1.4. Manexa os efectos visuais da perspectiva para debuxar triángulos e cuadriláteros.
	EPB3.1.5. Representa e aplica adecuadamente o eixe de simetría.
	EPB3.1.6. Representa formas xeométricas con precisión e coa axuda da cuadrícula e as ferramentas básicas.
B2.6. Amosar interese polo traballo, apreciando e valorando a correcta realización de actividades e a presentación.	EPB2.6.1. Completa e realiza os debuxos utilizando os coñecementos aprendidos.
	EPB2.6.2. Presenta as tarefas con orde e limpeza respectando as normas e indicacións establecidas.
	EPB2.6.3. Amosa interese polo traballo e a aplicación, apreciando a correcta realización dos exercicios e actividades.
B2.1. Experimentar coas imaxes como unha ferramenta para deseñar documentos de información e comunicación (carteis, guías, folletos etc.)	EPB2.1.1. Realiza composicións que transmitan emocións e sensacións básicas, utilizando distintos elementos e recursos para os axustar ás necesidades.
B2.4. Representa, de forma persoal, ideas, accións e situacións valéndose dos elementos que configuran a linguaxe visual.	EPB2.4.1. Debuxa formas, figuras e elementos do contexto con dimensións, proporcións, cores e tamaños axeitados.
	EPB2.4.2. Organiza os espazos das súas producións bidimensionais, utilizando conceptos básicos de composición, equilibrio e proporción.
	EPB2.4.3. Analiza e compara as texturas naturais e artificiais, así como as texturas visuais e táctiles, sendo capaz de realizar traballos artísticos utilizando estes coñecementos.
	EPB2.4.4. Distingue o tema ou xénerode obras plásticas.
	EPB2.4.5. Realiza imaxes humanas, animais e casas, partindo dun bosquejo.

B2.7. Utilizar e manexar as tecnoloxías da información e da comunicación como medio de información, investigación e deseño.	EPB2.7.1. Emprega as novas tecnoloxías para se iniciar no deseño dixital, no tratamento de imaxes ou na animación.
.5. Participar con interese, coidando e respectando o material, os utensilios e os espazos, desenvolvendo a iniciativa e a creatividade, respectando as normas e as regras previamente establecidas.	EPB2.5.1. Valora os elementos e os recursos empregados para conseguir o efecto que máis se axuste ao resultado final.
	EPB2.5.2. Coida e respecta os materiais, os utensilios e os espazos utilizados.
	EPB2.5.3. Participa e amosa interese polas actividades propostas, colaborando na recollida e na organización do material.
B1.2. Identificar e describir os materiais, utensilios e soportes, texturas, formas e cores; comprobando as posibilidades que achegan para a creación artística.	EPB1.2.1. Identifica os recursos e os materiais utilizados para elaborar unha obra.
	EPB1.2.2. Analiza as posibilidades de materiais, texturas, formas e cores aplicadas sobre diferentes soportes.

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles
VALORES SOCIAIS E CÍVICOS

Criterio de avaliación	Estándar de aprendizaxe
B1.2.Estruturar un pensamento efectivo e independente empregando as emocións de forma positiva.	VSCB1.2.1.Utiliza, de xeito guiado, estratexias de reestruturación cognitiva.
	VSCB1.2.2.Aplica o autocontrol á toma de decisión e á resolución de conflitos.
	VSCB1.2.3.Expresa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas.
B1.5.Desenvolver a autonomía e a capacidade de emprendemento para conseguir logros persoais responsabilizándose do ben común. B1.6.Propoñerse desafíos e levalos a cabo mediante unha toma de decisión persoal, meditada e responsable, desenvolvendo un bo sentido do compromiso respecto a un mesmo e ás demais persoas	VSCB1.5.1Identifica, define problemas sociais e cívicos e achega solucións potencialmente efectivas.
	VSCB1.5.2.Define e formula claramente problemas de convivencia e achega solucións potencialmente efectivas. VSCB1.6.1.Identifica vantaxes e inconvenientes dunha posible solución antes de tomar unha decisión ética.
B1.3.Desenvolver o propio potencial, mantendo unha motivación intrínseca e esforzándose para o logro de éxitos individuais e compartidos.	VSCB1.3.1.Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo e asumindo compromisos para a consecución de obxectivos. VSCB1.3.2.Realiza unha autoavaliación responsable da execución das tarefas, expresando propostas de mellora.
B3.1Resolver problemas en colaboración, poñendo de manifesto unha actitude aberta cara aos demais e compartindo puntos de vista e sentimentos.	VSCB3.1.2.Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula.
B3.3.Implicarse na elaboración e no respecto das normas da comunidade educativa empregando o sistema de valores persoal que constrúe a partir dos valores universais.	VSCB3.3.1.Argumenta a necesidade de que existan normas de convivencia nos diferentes espazos de interacción social.
	VSCB3.3.2.Participa na elaboración das normas da aula.

	VSCB3.3.3.Respecta as normas do centro escola
<p>B3.11.Respectar os valores socialmente recoñecidos, coñecendo e apreciando os valores do Estatuto de autonomía e da Constitución española e os Dereitos e Deberes do Estatuto de autonomía e da Constitución española. Coñecer as institucións, organización e servizos públicos que garanten os dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás no seu contorno.</p> <p>B3.12.Coñecer e expresar as notas características da convivencia democrática e a importancia dos valores cívicos na sociedade democrática realizando razoamentos críticos.</p>	VSCB3.11.1.Reflexiona sobre os dereitos e deberes da Constitución Española.
	VSCB3.11.2.Expresa a importancia de garantir os dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás do seu contorno.
	VSCB3.11.3.Participa no benestar da contorna próxima baseándose nos dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás.
	VSCB3.12.1.Expresa as notas características da convivencia democrática.
	VSCB3.13.3.Argumenta a importancia dos valores cívicos na sociedade democrática.
<p>B2.1.Expresar opinións, sentimentos e emocións, empregando coordinadamente a linguaxe verbal e non verbal.</p>	VSCB2.1.1.Emprega apropiadamente os elementos da comunicación verbal e non verbal, para expresar con coherencia opinión, sentimentos e emocións.
	VSCB2.1.2.Emprega a comunicación verbal en relación coa non verbal en exposicións orais e debates.
<p>B2.6.Establecer relacións interpersoais positivas empregando habilidades sociais.</p>	VSCB2.6.1Interacciona con empatía.
	VSCB2.6.2 Emprega diferentes habilidades sociais.
<p>B3.1Resolver problemas en colaboración, poñendo de manifesto unha actitude aberta cara aos demais e compartindo puntos de vista e sentimentos.</p>	VSCB3.1.1Desenvolve proxectos e resolve problemas en colaboración.
<p>B3.2 Traballar en equipo favorecendo a interdependencia positiva e amosando condutas solidarias.</p>	VSCB3.2.2Amosa boa disposición para ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.
	VSCB 3.2.2Recorre ás estratexias de axuda entre iguais.
	Respecta as regras durante o traballo en equipo.
<p>B3.3Participar activamente na vida cívica de forma pacífica e democrática transformando o conflito en oportunidade, coñecendo e empregando as fases da mediación e usando a</p>	VSCB3.4.1Resolve os conflitos de modo construtivo.
	VSCB3.4.2 Sigue as fases da mediación en situacións reais e simulacións.

linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais.	VSCB3.4.3 Manexa a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos nas relacións interpersoais.
	VSCB3.4.4 Analiza as emocións, sentimentos, posibles pensamentos e puntos de vista das partes en conflito.
B2.7 Actuar con tolerancia comprendendo e aceptando as diferenzas.	VSCB2.7.1 Comprende e aprecia positivamente as diferenzas culturais.
B2.8 Contribuír á mellora do clima do grupo amosando actitudes cooperativas e establecendo relacións respectuosas.	VSCB2.8.1 Forma parte activa das dinámicas do grupo.
	VSCB2.8.2 Establece e mantén relacións emocionais amigables, baseadas no intercambio de afecto e a confianza mutua.
	VSCB2.8.3 Consegue a aceptación dos compañeiros e compañeiras.
	VSCB2.8.4 Expón en historias creativas as características da relación da amizade.
B3.9 Comprender a declaración da igualdade de dereitos e a non discriminación por razón de nacemento, raza, sexo, relixión, opinión ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social, aplicándoa á análise do contorno social. B3.10 Participar activamente na vida cívica valorando a igualdade de dereitos e corresponsabilidades de homes e mulleres.	VSCB3.9.1 Argumenta e expón mediante imaxes a importancia de garantir a igualdade de dereitos e a non discriminación por razón de nacemento, raza, sexo, relixión, opinión ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social.
	VSCB3.9.2 Descubre e axuíza criticamente casos próximos de desigualdade e discriminación.
	VSCB3.10.1 Axuíza criticamente actitudes de falta de respecto á igualdade de oportunidades de homes e mulleres.
	VSCB3.10.2 Colabora con persoas doutro sexo en diferentes situacións escolares.
	VSCB3.10.3 Realiza diferentes tipos de actividades independentemente do seu sexo.
	VSCB3.10.4 Colabora con persoas doutro sexo en diferentes situacións escolares.
B3.14 Empregar as novas tecnoloxías desenvolvendo valores sociais e cívicos en contornos seguros.	VSCB3.14.1 Realiza un uso ético das novas tecnoloxías.
	VSCB3.14.2 Coñece o emprego seguro das novas tecnoloxías
B3.15 Valorar as normas de seguridade viaria, analizando as causas e consecuencias dos accidentes de tráfico.	VSCB3.15.1 Colabora en campañas escolares sobre a importancia e a promoción do respecto das normas de educación viaria.
	VSCB3.15.2 Analiza información na prensa en relación cos accidentes de tráfico.

	VSCB3.15.3 Investiga sobre as principais causas dos accidentes de tráfico coa axuda das novas tecnoloxías.
	VSCB3.15.4 Explica as consecuencias de diferentes accidentes de tráfico.
B3.17 Contribuír á conservación do medio ambiente mantendo unha actitude crítica ante as faltas de respecto.	VSCB3.13.1 Analiza, explica e expón as causas e consecuencias da intervención humana no medio.
	VSCB3.13.2 Investiga criticamente a intervención humana no medio ambiente e comunica os resultados.
	VSCB3.13.3 Argumenta comportamentos de defensa e recuperación do equilibrio ecolóxico e de conservación do medio ambiente.
Avaliación da materia.	Aplica os coñecementos adquiridos na materia.

2. Avaliación e cualificación	
Avaliación	<p>Procedementos:</p> <p>Avaliación das tarefas elaboradas diariamente para que sexan realizadas e enviadas polos alumnos. Terán máis peso aspectos como a participación, o esforzo, o interese, a organización-autonomía, considerando o erro como parte da aprendizaxe (volvo a repasar e intento mellorar).</p> <p>Avaliación das actividades online nos libros de texto dixitais.</p> <p>Análise do contido da mensaxería Edixgal: Contacto persoa-persoa entre o alumnado e a titora. Mediante o contido das mensaxes pódese valorar de quen e como recibe axuda, se tenta facer as cousas de seu, etc. Constitúe un auténtico feedback.</p> <p>Análise dos foros e muros colaborativos. Sitios seguros dentro da plataforma Edixgal onde poden compartir de xeito visible algúns traballos, experiencias, emocións, preocupacións, etc. Proporcionan cohesión de grupo.</p> <p>Instrumentos:</p> <p>Rexistro de control de tarefas e actividades dos libros dixitais.</p> <p>Rexistro de control de participación nos muros e foros.</p> <p>Mensaxería Edixgal.</p> <p>Enquisa ao alumnado.</p> <p>Enquisa ás familias.</p>
Cualificación final	<p>A cualificación final calcularase en base á media entre as cualificacións da 1ª e 2ª avalacións, e poderase sumar ata un punto, valorando o traballado no periodo lectivo durante o confinamento. A valoración deste traballo será sempre positiva, en ningún caso vai contar en negativo.</p> <p>Para acadar este punto extra completo valorarase:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Entrega das tarefas e actividades: ata un máximo de 0'50 puntos: <ul style="list-style-type: none"> _ 0'50 puntos si entrega entre o 75% e o 100% dos traballos. _ 0'25 puntos si entrega entre o 50% e o 75% dos traballos. _ 0'00 puntos si entrega menos do 50% dos traballos. • Participación activa, interese, bo desempeño: ata un máximo de 0'50 puntos.
Proba extraordinaria de setembro	Non procede.
Alumnado de materia pendente	<p>Criterios de avaliación: Non hai alumnado con materias pendentes.</p> <p>Criterios de cualificación: Non hai alumnado con materias pendentes.</p> <p>Procedementos e instrumentos de avaliación: Non hai alumnado con materias pendentes.</p>

3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, repaso, reforzo, e no seu caso, ampliación)

Actividades	<p>Maioritariamente propóñense actividades de repaso das aprendizaxes e competencias traballados nos dous primeiros trimestres. Tamén hai actividades de ampliación referidas aos aprendizaxes antes nomeados, orientadas a traballar as competencias necesarias para unha adecuada progresión do alumnado.</p> <p>As actividades que se propoñen son para traballar aspectos específicos de cada materia, pero tamén se propoñen moitas que teñen un carácter globalizado. Tamén se inclúen actividades relacionadas coas conmemoracións que estaban programadas na PXA.</p> <p>Todo o traballo realizado precisa dunha competencia en TIC que o alumnado vai adquirindo.</p>
Metodoloxía (alumnado con conectividade e sen conectividade)	<p>O 100% do alumnado de 5ºEP ten equipamento Edixgal e ten conectividade, se ben é certo que a calidade da mesma varía dunhas familias a outras.</p> <p>As actividades prográmanse diariamente na plataforma Edixgal. Optouse por organizar o traballo en carpetas, unha por día, que as titoras van elaborando e subindo para que á primeira hora da mañá estean preparadas para empezar a traballar, según o horario que cada familia marca de xeito flexible. Dentro de cada carpeta hai sempre un documento especificando as materias a traballar ese día, así como as actividades e as instrucións específicas para realizalas se fixeran falta. Ademais no interior da carpeta inclúese todo aquel material que se precisa para as actividades (fichas, tutoriais, exemplos) Non se sigue o horario de clase. Sendo a titora a mestra que imparte a maioría das materias, optamos pola fórmula de traballar en dúas de elas cada día, para non saturar. Algúns días propóñense ademais actividades de participación no foro e muros interactivos de natureza máis lúdica.</p> <p>Semanalmente realizan traballo das materias que imparten as titoras: Lingua Castelá, Lingua Galega, Matemáticas, C. Sociais, C. Da Natureza, E. Plástica e Valores. Neste tempo de traballo cobran especial importancia o desenvolvemento das competencias TIC e Aprender a aprender. Semanalmente teñen propostas de investigación e, dende que comenzou o confinamento, imos incorporando novas ferramentas e apps para desenvolver o traballo escolar.</p> <p>Resaltamos como moi positivos o foro e os muros interactivos. En ambos casos trátase de espazos que favorecen a interacción entre o alumnado, permitíndolles expresar as súas opinións e inquedanzas e favorecendo a cooperación para investigar e/ou crear.</p> <p>O servizo de mensaxería da plataforma permítenos un contacto fluído entre as titoras e o alumnado. Poden preguntar dúbidas e pódense aclarar por medio de cortas explicacións, vídeos, tutoriais,...</p>
Materiais e recursos	<p>Equipación Edixgal. Plataforma EVA-Edixgal, con todo o que nos ofrece este espazo seguro e privado. Recursos en liña Actividades elaboradas polas titoras. Cadernos e material escolar do alumnado.</p>

4. Información e publicidade

Información ao alumnado e ás familias	A través de Abalarmóbil, requirindo confirmación de ter recibida a mensaxe. A través do correo electrónico, se así o require algunha familia. Se fora preciso recórrese ao contacto telefónico.
Publicidade	Este documento será obrigatoriamente publicado na páxina web do centro.